

HAJDÚFÖLD

1923. év május 3.

CSÜTÖRTÖK

Debrecen, V. évf. (99. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 600 K.
EGYES SZÁM ÁRA 30 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3.48. SZÁM.

Dul a háború

Debrecen két sajtóorgánuma között a mind szenvedelmesebbé váló polémia már-már a felekezeti harc remét vetíti elének, akik mindenekelőtti magyar álláspontunkkal óva figyelünk arra, nehogy csak egyetlen útközön pont is kiéleződhessék az ország különböző felekezeti magyarjai között. A vitába való minden beavatkozástól ez az aggodalom tartott mindaddig vissza, ma azonban már a harc oly szenvedélyes, az ellentétek oly kiélezettek, hogy azokkal szemben, akik a háborúságot jól ismert okokból elidéztek, fel kell emelnünk a tiszteletet, óvó szavunkat.

A „Hajdúföld“ olvasó táborának talmayom többsége protestáns, a lap irányítói, szerkesztői, munkatársai kalvinista hagyományokban felnőtt, kalvinista szellemben nevelkedett, kalvinista meggyőződéssel munkálkodo emberek. A vizálykodásban azonban, amely ama két organum között folyik, melyeknek egyike Debrecen katolikusainak nevében jelentkezik, másika uos untalan hangoztatja a Tiszántulra vonatkozó szinte monopolisztikus kalvinistaságot, meg kell állapítanunk, hogy az indokolatlanul támadó, a tapintatlanul provokáló fél az utóbbi volt.

És itt kötelességünk végre hangunk teljes erejével, meggyőződésünk egész súlyával belekiáltanunk a folyóvást szélesülő vizálykodásba: nem az a magyar kalvinista felfogás igaz képviselője, aki a maga kalvinistaságát csak cögérként tüzi fel, hanem aki úgy gondolkozik, cselekszik, ír és munkálkodik, ahogy a mi magyar vallásunk e nehéz időkben megköveteli.

Óva kell intenünk debreceni katolikus testvéreinket, de mindazokat, akikhez e házi perpatvar zaja elhallatszik: egy pillanatil se higgyék, hogy egyetlen igaz magyar érzésű debreceni kalvinistának is köze lehet ahhoz az ünneprontáshoz, amelyet éppen a kalvinistaság nevében méltatlanul elkövettek.

Mi, Debrecennek apró-cseprő pártpolitikai szempontokon, kicsinyes gyűlölködéseken felül álló, nemzetközi ideológiáktól meg nem fertőzött hazafias gondolkodású kalvinista magyarjai a legnagyobb szeretettel üdvözlöztük katolikus fajttestvéreink magasztosan keresztyén szellemű megnyilatkozásait. Meg kell állapítanunk, hogy a megértés megértésére talált, s a katolikus naggyűlölet ellen egyetlen disszonáns hang sem sértette meg a mi református öntudatunkat sem. Protestáns és katolikus magyarok lelke forrott össze a nagy nemzeti célok kohójában az elmúlt naggyűlésen.

Óva intjük tehát Tiszántul katolikusait, hogy a provokációnak egy elszánt helyi frakció ténykedésénél nagyobb jelentőséget tulajdonítsanak, vagy — Istent mént — arra a téves

meggyőződésre jussanak, mintha Debrecen nemzeti érzésű kalvinista magyarságának köze volna hozzá.

Akik pedig, kalvinisták, eddig jóhiszeműen követték a hamis lobogó alatt vitorlázó támadót, most szálljanak magukba és lássanak végre.

Mert vajjon milyen lélekkel merészeli a magyar kalvinizmus szószólójának feloltni magát az, aki csak akkor kiált felekezeti harcot

torkaszakadtából, ha valaki a magyarság vérét, vagyonát, erkölcsét, ősi földjét veszélyeztető idegen faji törekvésekkel mer szembeszegülni, de az első mondvasinált alkalommal azonnal megkísérli elvakultságában felrobbantani a felekezeti béke amaz aranyhidját, amelyet a keresztyén és nemzeti feltámadás épített ki évek sorának nehéz munkájával protestáns és katolikus magyarok között.

Bethlen miniszterelnök és Kállay pénzügyminiszter megkezdték párisi tárgyalásaikat

Tanácskozások Magyarország külföldi kölcsonéról — A francia közvélemény rokonszenvét hangsulyozza Magyarország iránt — A miniszterelnök pénteken fejti ki tervezetét a jóvátételei bizottság előtt

Bethlen miniszterelnök és Kállay pénzügyminiszter kedden reggel Párisba érkeztek, ahol megérkezésükkor feltűnést keltő érdeklődéssel és kíváncsisággal fogadták őket. Még a délután folyamán megkezdték a miniszterelnök megbeszéléseit a jóvátételei bizottság több tagjával.

Ma délelőtt Poincare miniszterelnök, délután pedig Barthou, a jóvátételei bizottság elnöke, majd pedig Millerand köztársasági elnök fogadták a magyar államférfiakat.

A megbeszélések után Bethlen miniszterelnök élénk megelégedéssel nyilatkozott arról, hogy hogyan fogadta őket Poincare, aki előtt ismerlette Magyarország pénzügyi helyzetét.

Abból a körülményből, hogy már másnap érintkezésbe léphetnek a francia kormány vezetőivel, azt következtetik, hogy

a magyar miniszterek utazását nyilván jóakarattal fogadják.

A miniszterelnök péntek délután fogja kifejteni tervezetét a jóvátételei bizottság ülésén és vasárnap Londonba utazik, ahol kedden lord Curzonnal, az angol miniszterelnök helyettesével fog találkozni.

A párisi nagy lapok interjúkat közölnek Bethlen miniszterelnöktől. A *Matin* tudósítója előtt tett nyilatkozatában a miniszterelnök tiltakozik az ellen a tévhit ellen, hogy Magyarország nagyon gazdag ország. Az a hadjárat, amelyet a magyar kormány politikai ellenfelei és a magyar újjáépítése féltékeny egyes országok a külföldön folytatnak, Magyarországot fájdalommal és iránti. Magyarország Franciaországgal valamikor kitűnő viszonyban volt és most is szeretné, ha ez a jó viszony megújulna.

A miniszterelnök nyilatkozata utjának céljáról

Páris, május 2. Bethlen István miniszterelnök az Havas ügynökség munkatársa előtt a következőképen nyilatkozott:

— Utunknak az a célja, hogy a jóvátételei bizottság a trianoni szerződés értelmében a magyarországi

javakra megállapított zálogjogok egy részét függessze fel, hogy azután Magyarország kölcsonát bocsáthasson ki, ami az ország talpraállítása szempontjából nélkülözhetetlen.

A miniszterelnök hangsulyozta, hogy Magyarország súlyos pénzügyi és gazdasági nehézségekkel küzd, bár maga minden erőfeszítést megtesz, de mégis kénytelen külföldi kölcsonot venni igénybe. A miniszterelnök fejtegetései végén arra a megállapításra jutott, hogy a francia magyar viszony kitűnő és hogy a magyar francia kapcsolatnak még szorosabbá kell válni.

Nem jutott megállapodásra a magyar-cseh vegyes bizottság

Németország átnyújtotta jóvátételei javaslatát — Zavarok a Balkánon — Pasics kísérletei a szétbontó Szerbia összeforrasztására

A cseh határcsopátokat vizsgáló bizottság tárgyalásait befejezte és a jegyzőkönyvet Miskolcon aláírták. A bizottságok nem tudtak megegyezni, mert mindegyik fél vitatta az incidens helyének hovatartozandóságát. A csehek cseh területnek, a magyarok magyar területnek mondták s

most valószínűleg semleges elnököt kérnek fel, aki majd dönteni fog. Az erről szóló hivatalos távirati jelentést az oláh posta nem továbbította, arra hivatkozva, hogy ez a hír az oláh állam biztonságát és az oláh állam közérdekeit veszélyezteti.

Határcsopátokat provokálnak az oláhok és szerbek is

Május 2 án reggel hat és hét óra között Gyulavárnál, Békésgyulától keletre két oláh fegyveres határőr körülbelül 600 lépésre behatolt a magyar területre, itt találkoztak egy saját vámjárőrünkkel, amely megadásra szólította fel őket. Az egyik román ellenséggel, mire saját vámőrünk fegyverét használta és az ellenséggel jobb felső combján megsebesítette. A magyar vámőr mindkét oláh határőrt elfogta. A sebesültet a gyulai közkórházba szállították.

A határ e szakaszán szolgálatot teljesítő magyar vámőr a szabályszerű felszólítás után már magyar területre futó alakok után löv. Vamőröségünk a határátlépőket, akik közül az egyik megsebesült, őrizetbe vette. A hatóságok a vizsgálatot megindították.

A felvidéki kiutasítások

tárgyában kiadott cseh hivatalos jelentés szerint visszavonhatatlanul kiutasítottak a pozsonyi rendőrség hatáskörében nyolc, a pozsonyi zsupanátus hatáskörében öt, a kassai rendőrfőnökség hatáskörében 11, a nyitrai zsupanátus hatáskörében 9, a zólyomi zsupanátus hatáskörében 5 és a lipcsentmiklósi zsupanátus hatáskörében három magyar állampolgárt.

Az Erdőskárpátokból kiutasítottak nem szerepelnek a kimutatásban, ami azért sem tekinthető végérvényesnek, minthogy a felvidéki teljhatalmu miniszter a fent kiutasítottakon kívül néhány esetben elfogadta a felebbezést és ezekben még nem döntött.

Az angol lapok bukaresti tudósítói tovább folytatják beszámolójukat Románia válságos politikai helyzetéről. Különösen kiemelik azt, hogy az új alkotmánytörvényt az erdélyiek

Nem lesz autonóm rajnai szövetséges állam

Nimetország ma nyújtotta át az érdekelt szövetséges hatalmaknak az új jóváteletre vonatkozó javaslatát. Az esetben, ha a tárgyalások alapjául ezt a javaslatot elfogadják, semmi sem áll u'jában annak, hogy az egyezkedési tárgyalásokat Németország Franciaországgal és Belgiummal megkezdje. Mivel azonban a németek a passzív ellenállást folytatják, a francia sajtó már előre is tiltakozik a tárgyalások megkezdése ellen, amit a francia álláspont szerint csak a passzív ellenállás megszűnése után lehetne megkezdni.

Angol diplomáciai körökben megállapítják azt, hogy a francia kormány elejtette Loucheurnek azt a tervét, amely a német birodalom keretein belül egy autonóm rajnai szövetséges állam megalakítására vonatkozott. Ebből a tényből messzemenő következtetéseket vonnak le arról, hogy bármily nagyok is a megegyezés nehézségei, mégis a kormányok között megvan a hajlandóság a tárgyalások megkezdésére.

Szerbiában a kormányválság tart. A designált miniszterelnökök egymásután visszaadják megbízatásukat. Most újból Pasiccsal kísérleteznek, aki kisebbbbségi kormányt fog alakítani tisztán a radikális pártból. Abban bizakodnak, mivel

A Kormányzó elfogadta a Békessy emlékverseny fővédőkségét

A debreceni Békessy Béla Vivó Club, mint a Hajdúföld már jelentette, a harcúterén hősi halált halt világhírű volt tagja, a londoni es stokholmi olimpiások győztese, Békessy Béla huszárszázados emlékére pünkösztkor nagyszabású országos kardvívóversenyt rendez Debrecenben. A verseny magas sportértékét a Magyar Vivó Szövetség azzal biztosította, hogy annak napjára az országban más versenyt kitűzni nem enged s így Debrecenben az első világlaszist reprezentáló összes magyar vívók indulni fognak.

Az emlékverseny fővédőkéül nagybányai Horthy Miklóst, Magyarország Kormányzóját kérte fel a club elnöksége, melyhez most érkezett le a kabinetiroda válasza. Eszerint a Kormányzó a Békessy-emlékverseny felajánlott fővédőkségét elfogadta; a versenyen való legmagasabb megjelenésről később történik döntés. Ugyancsak értesítette a clubot Belitska Sándor honvédelmi miniszter is, hogy a védőkséget örömmel vállalja s az emlékversenyre személyesen lejön Debrecenbe.

A már eddig nagy számban felajánlott értékes tiszteletdíjakon kívül különben napról-napra történnek újabb adományozások testületek és magánosok részéről egyaránt úgy, hogy a Békessy-emlékverseny, tekintettel a szokatlanul bő éremdíjazásra is, a szezon leggazdagabban díjazott küzdölméje lesz. A Békessy Béla

és beszarábiaik törvénytelennek nyilvánítják.

Véres május

Május elseje aránylag csendesen zajlott le. Összeütközés híre Olaszországból és Párisból érkezik. Ez utóbbi helyen a szakszervezeti gyűlésen egy kerékpáros rendőrt kössel hasbaszúrtak, mire jelentékenyebb összeütközés támadt, melyben hatvan ember sebesült meg. Bécsben apróbb összeütközések voltak a munkások és a diákok között.

az ellenzék távol tartja magát a szkupstina ülésétől.

hogy a radikális párt az ellenzék nélkül csendesen elkörmányozhatja az országot addig, amíg valamilyen megoldást nem talál. Nagyon valószínű, hogy Pasiccsnak ez a kormányzati politikája szánalmas kudarcra fog végződni ép úgy, mint amaz igyekezete, hogy az ellenzékkel megegyezést találjon.

Az új Pasiccs kormány ma délelőtt tette le az esküt.

Miután megállapodás jött létre a kamara elnökével, a Szkupstina holnap megkezdheti tanácskozását. Sándor király dekrétumot bocsátott ki, melyben a kamarára ruházta uralkodói jogainak gyakorlását párisi útja tartamára.

Reuter távirat szerint ötven bolgár katonai gőrgő katonai hatóságánál jelentkezett és azt mondták, hogy menekülniök kellett, mert délen a felkelők urai a helyzetnek. Ugyiltszik, ha ennek az athéni keltetésű gőrgő táviratnak hihetünk, hogy a Balkánon megkezdődtek azok a zavargások, amelyeknek kitörését már régen várták. A franciák szíriai katonai akciója mindenesetre siettetni fogja az események haladását úgy, hogy rövid időn belül tiszta képet nyerhetünk a balkáni helyzetről.

Vivó Club rövid aktív működése óta agilis, kitűnő szellemű egyesületnek bizonyult s nagyszabású országos versenyét bizonyára legszebb sikerei közé fogja elkönyvelni.

A vasúti áruújszabás reformja

A Kereskedelmi és Iparkamara értekezlete

A rendkívül fontos értekezlet célját nem értették jól meg a kereskedők és iparosok, mert igen kevesen jelentek meg. Hétfőn este ugyanis olyan értekezlet ült össze, amely közgazdasági kihatásaiban elsőrangú ügyről, a vasúti áruújszabás organikus reformjáról tárgyalt.

Gyérszámú résztvevő jelenlétében tartotta meg Diczig Alajos előadását, amelynek során rámutatott arra, hogy mai díjszabásunk u. n. közös díjszabás, amelyben az osztrák ipari érdekek estek nagyobb súllyal a latba; gazdasági önrendelkezésünk visszanyerése tehát szükségessé teszi az áruújszabás reformját. Ezenkívül a békekötés következtében sok cikk tarifális jelentőségét ránk nézve teljesen elvesztette. Az emelések során sok esetben a nélkülözhetetlen élet-szükségleti cikkek a békébenél jóval erősebben terheltek. Technikai szempontból is szükséges a reform, mert az áruújszabás ma az érdekeltség előtt hét pecséttel őrzött titok. Egyszerűsítést és világosságot jelent az áruújszabás reformja.

A kiváló előadás után Weszter Béla a vasúgykereskedő érdekeltség kívánságait fejtette ki az áruosztályozás tekintetében.

Tankó Béla előadása az Ember tragédiájáról

A rendkívül nagy érdeklődéssel várt debreceni Madách-centenárium ünnepség előkészületei befejezést nyertek s a minden ízében művészi tapintattal kiformált ünnepi program már teljesen készen várja Debrecen intelligens magyar társadalmát, hogy a legmélysegebb magyar zseni iránt érzett hódolatának és kegyeletének ünnepén megteljesedjék a magyar feltámadás és halhatatlanság diadalmas bizonyosságaival.

A dr Tankó Béla professzor mély tudományossága mellett is közvetlen és színes előadói készsége kezeskedik róla, hogy az Arany János Társaság vasárnapi Madách-emlékünnepé az lesz Debrecen népének, aminek ma minden ünnepünknek lennie kell: megbizonyosodás nemzet halhatatlanságunk felől. A Csokonai-színház művészeinek játéka, amely az Ember tragédiájából vett részletek előadásával fogja illusztrálni a professzor szavait, minden mozdulatában méltónak ígérkezik az egyetlen nagy magyar cél szolgálatahoz.

ATROCITÁSOK

Mélyen Tisztelt Városi Tanács! Alólirott, mint az Egyháztéri emlékkert járdájának kimagasló lakója, úgy magam, mint többi társaim nevében is azon alázatos kérelemmel fordulok a békés polgárok nyugodalmát és egészségi állapotát szívükön viselő szenátorok elé, hogy ötszázévi hosszas szenvedés után régi helyünkre visszahelyezni kegyeskedjék. — Mikor a számunkra elrendelt és meg nem felelt helyről kimozdulva a kegyetlen sors élünkre állított, még az októberi forradalom viharai söpörtek végig feletünkön. A kommunizmus, olah megszállás és fekete reakció csapásait áldozatos megadással túrtuk, a jobb jövőbe vetett hit felmagasztosuló reményével. Öt esztendő alatt körülbelül hetvenhatszer állott már mellettünk a mentőkocsi és így minden biznnyal kiérdemeltünk. Kérésünk jogosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy hat EGYMALOMUTCAI társunkat is négy és fél esztendői kintlétel után visszahelyeztette a város. Vagyok nagyrabecsülésem kifejezése mellett megkülönböztetett tisztelettel: **egy téglá, melyet elfelejtetek hozzádvágni a közállapotok fejéhez Szabolcsi csendélet.** Tudvalevő dolog, hogy a derék tiprások hazájában szerfelett kedvelt csemege a zsidó. Jobban vigyáznak arra felé az emberek destruktív felebarátokra még az egészségükön is. — Nemrégiben egy zsidó földesur birtokának megváltását elrendelte a földbirtokrendező bíróság. Ez annyival is inkább örvendetes eseménynek látszott, mert az illető ugyanis mint zsidó földbirtokos és ugyanis mint sértett önértzet lemondott egy gazdasági egyesületnél viselt állásáról, így tehát alkalom nyílt arra, hogy keresztényen ügyeszt válasszunk. Jellemző azonban a szabolcsi egyesületre, hogy feliratot intézett az országos földbirtokrendező bírósághoz, melyben a zsidó birtokának a megváltás alóli mentesítését kéri és ezáltal azt is elakarja érni, hogy a fajtestvér visszavonja a lemondását. — Ime, ilyen magyarok laknak Szabolcsban, ahol még a zsidók is magyar csizmában járnak és ahol még a zsidók csizmáit is a magyar emberek fizetik ki.

HIREK

1923 május 3. (Csütörtök)

Prot.: Irma. Kath.: Szt. Kereszt. Időjárás: Hazánkban csapadék az u'olsó 24 órában nem volt. Az ég többnyire derült, a hőmérséklet emelkedett. Időjárás: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-8 ig. Egyetemi könyvtár délelőtt 9-1 ig, délután 2-6 ig.

Csokonai színház este hét órai kezdettel C) bérletben „Cserebere”. Apollo: Ofensége Parisban. Uránia: Liliumtűpró.

Vigszínház: Repülő banditák. A Baross-Szövetség választmányi ülése fél 9 órakor a hivatalos helyiségben Piac-utca 8.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany egyszaru, Mura-közy, Magyar Korona, Bocskay.

Hajdúföldön akar venni, keresse fel a „HANGYÁ” üzleteit Főútel Rózsá-utca 4. Fiókoka város minden részében.

Likőrökben, cukorkákban, sajtokban ugyszintén az összes csemege és fűszerárúkbán állandóan nagyválaszték.

A közönséghez!

Alig néhány napja, hogy a debreceni napilapok a laparak felemelését voltak kénytelenek bejelenteni a közönségnek. Az emelés alkalmával azonban azt is kénytelenek voltak a lapok bejelenteni az olvasóközönségnek, hogy az új árak csak átmeneti jellegűek, mert a drágulás egy pillanatra nem csökkenő áradata rövid időn belül újabb emelésre fogja kényszeríteni a napilapokat. Az új emelés ideje fejtartózatlanul elérkezett. Hiába próbáltak meg a debreceni napilapok minden lehetőt, hogy az új emelést elodazzák, a papír árának a legutóbbi napokban történt hihetetlen mérvű emelkedése, a technikai anyagok, a munkabérek megakadályozhatatlan felfokozódása ismét arra kényszerítette a debreceni lapok kiadóit, hogy a napilapok árát mérsékelten felemlőjkék.

A debreceni napilapok ezért tisztelettel bejelentik, hogy május 9-től kezdve a debreceni napilapok egyes példányainak ára

hétköznaponként 40 vasárnap és ünnepnaponként 50 korona lesz.

Előfizetés egy óra május 1-től 15 ig havonként 600 május 15-től kezdve havonk. 800 korona lesz.

Debrecen, 1923. április 30.

Hajdúföld, Debreceni Újság, Debreceni Független Újság, Egyetértés, Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalai.

— Esküdtől. Kémerly Gyula, a városi téglá és cserépgyár tb. igazgatója szerdán délelőtt Csóka Samuol h. polgármester előtt letette a hivatali esküt.

— Nyolcvan százalékkal emelkedik az áramár. A világitási vállalat igazgatósága tudatja a fogyasztó közönséggel, hogy a gáz és villamos egységárakat május 1-től kezdve a közbejött akadályok miatt csak a hőközepe táján lesz módjában jogerősen megállapítani. Tájékoztulást közli, hogy mivel áprilisban az emelés elmaradt, májusban a gáz és villamos egységárak mintegy 80 százalékkal fognak emelkedni.

Adományok P. Tóth János hátramaradottjainak. A közönség változatlan buzgalommal adakozik a kötelességtudás halottjának, P. Tóth János hátramaradottjainak felségelésére. Tegnap a következő adományok érkeztek a Hajdúföld szerkesztőségébe: A lakáshivatal tisztviselői 2600, dr. Gájássy János 2000, dr. Ludány Miklós 1000, V. Szabó Miklós 1000, Bakóczy Gábor 400, Györfly Sándor, Gunya Miklós, Kocz Sándor, Laczkó Ödön, Szabó Sándor, Mathiasz Tivadar, Hajnal Arthur, Mittermayer Frigyes, Szentkirályi Kálmán, Weisz Dezső, Schuschitzky Béla, Malé Vazul (szesz), Delicates Imre (ecetes), 200—200 korona. Eddigi gyűjtésünk eredménye 54900 korona. További adományokat elfogad és nyilvánosan nyugtázza a Hajdúföld szerkesztősége.

Liliomtipró! Lányok ügyeljete magatokra.

A morényülő fegyencek ügyében folyik a vizsgálat. Rácz Kálmán, az érettségizett detektívgyilkos és Bagdi Gyula kihallgatását befejezte Preinberger Jenő vizsgálóbíró. Egyelőre továbbra is az ügyészség fogházának lakói maradnak, ahol kétőztől őrség vigyáz a talpig vasban levő detektívgyilkosra, annál is inkább, mert Rácz Kálmán állandóan a szökés gondolatával foglalkozik. Rácz Kálmán testvére, Rácz Sándor, akit bűnrészességgel vádolnak, előzetes letartóztatása ellen fellejteményét jelentette be a vádtanácshoz. A fellejtemény rövidesen foglalkozni fog a vádtanács.

Liliomtipró! Lányok ügyeljete magatokra.

Elaludt a sin mellett, leszelte a karját a mozdony. Súlyos szerencsétlenség történt szerdán délután a nagyállomáson. Szabó Sándor 31 éves Máv. fekez a tizennyolcadik vágányon lefeküdt, a balkarját az egyik sinre tette. Amint ott hoverészt, arra jött egy mozdony, keresztül ment Szabó karján s azt teljesen összeroncolt. A mentők beszállították Szabót az egyetemi külső klinikai telepre, ahol Kőnczey tanárségéd amputálta Szabó karját. Állapotja súlyos. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Elitelték az oláhokkal cimboráló többszörös háztulajdonosnőt. A debreceni kir. törvényszék dr. Visky Sándor elnöklele alatt működő büntetőtanácsa kedden folytatta Kiss Józsefné Szikszay Eszter 52 éves többszörös háztulajdonosnő bűnperét, aki az oláh megszállás alatt az oláhokkal cimborált. Nap-utca 16. szám alatti házában lakóit, Dnér Béla volt nemzetgyűlési képviselőt és apját, nővérét feljelentette az oláhokkal, hogy lakasukon befalazva fegyvereket rejtgetnek és emiatt az oláhok megkínózták, fogságba vették őket. A bíróság a folytatolagos fő tárgyaláson meghozta az ítéletet s Balogh István kir. ügyész vádbeszéde után Kiss Józsefnét hat rendbeli személyes szabadság megsértése, továbbá becsületsértés vétségé miatt nyolc hónapi fogságbüntetéssel sújtotta. Az ügyész súlyosbításért, a védő felmentésért felelősséget vállalt.

A választóterület összeírása. A városi statisztikai hivatal ismétellen felhívja a gazdákat, hogy választóterületüket 8 napon belül okvetlenül jelentésük be Városháza földszint 6. sz. alatt. Hivatalos órák délelőtt 8—2 ig, vasárnap 9—12 ig. A statisztikai bejelentés, sem adóztatási, sem rekvizitációs célra fel nem használható.

UJBÓL FELLÁNGOLTAK AZ OROSZ ELLENFORRADALMI HARCOK

INOG A SZOVJETURALOM — FELKELÉSEK OROSZORSZÁGSZERTE

— Bécsi tudósítónk jelentése —

Oroszországban is beköszödtött a tavasz, a reménység éled a szívekben, a kozákkunyhókban nyugtalankodnak a szabadsághoz szokott kozákok és beszélgetésük tárgya, hogyan lehetne elkergetni a zsarnokokat a hatalomról. A felkelések — mint minden tavasszal — most is korábban kezdődtek a kelleténél, mert a türelmetlen kozákok tavasz felé már nem bírják a kunyhók fojtó levegőjét és időelőtt előszedik padlásról, pincéből az elrejtett fegyvereket.

Az idén Dél-Oroszországban már április 7-én

megkezdődött a szabadságharc.

Egy lovas különítmény Pavlovsky ezredes vezetése alatt megtámadta a jarmolinczi katonai állomást, elfogta a helyőrséget, rengeteg fegyvert két nehéz ágyut, 5 Haubitzt, 32 lovat és aknavetőket zsákmányoltak. A tüzer brigád parancsnokát azonnal öblölték és a kézrekerült politikai biztosokat felkötötték a legközelebbi fára. A zsákmányolt fegyverekkel aztán felszerelték az elégedetlenkedőket és három irányban folytatták tovább a támadást. A szovjet nagy számú vöröscsapatokat küldött harcba ellenük, Pavlovsky különítménye azonban megverte a vörös csapatokat és újabb zsákmánnyal gazdagodott és újabb fölkelő csapatokat szerelt föl. Sikerei egyre nagyobb területeket biztosítanak a fölkelés számára. Legutóbb Proszkurov is a fölkelők oldalára állott. Az elfogott vörös katonák Pavlovsky különí-

ményéhez csatlakoznak és rögtön harcra állanak a vörös csapatok ellen.

A volyniai kormányzóságban három fölkelő különítmény harcol Bezrucsko atamán parancsnoksága alatt. A csapatok felszerelése kitűnő, van elegendő lovak és több ágyújuk, Bezrucsko csapatai Zsitomár irányában nyomulnak elő. — Novorossziszban a zöldek az urak; a kommunista vezetőket részben elkergették, részben felkötötték. — Tiraszpolje környékén

parasztlázadás van,

amely gyorsan terjed Odessza felé. A Kaukázus forrong. Az egész ország lakossága el van keseredve a papok üldözése, az egyház meggyalázása miatt. Sajnos, az ellenforradalmi törekvéseknek nincsen közös irányítójuk, egymástól függetlenül, önállóan, szervezetlenül emelnek fegyvert a vörös hordák ellen és ezek a mostani fölkelések csak hiábavaló vérrontást eredményeznek, mert a vörös tulerő ilyen kisebb fölkelésekkel könnyen el tud banni. De talán már

nem fog sokáig várni magára az orosz Napoleon,

aki az elégedetlenkedőket egy hadseregben szervezi meg és diadalra segíti a vörös zsarnokok fölött. Oroszországban a hangulat talán sohasem volt olyan kedvező az általános fölkelésre, mint most, amikor a szovjet urai maguk is a legnagyobb aggodalommal néznek a jövő elé.

Hírek a rendőrségről. Turót árdárgított. A rendőrség eljárást indított Horváth Imréné Bethlen-utca 10. szám alatti tejtermékárusító ellen, mivel a turót a napi árnál jóval felül árúsította. Árdárgító visszaélése miatt folyik ellene az eljárás. — **Tolvaj cselédleány.** A rendőrség eljárást indított Kozempel Ilona 20 éves cselédleány ellen, aki Buchwein Béláné Kalvin tér 5. szám alatti lakostól több ezer korona értékű fehérneműt lopott el.

Állandó díjtalan kiállítás a „Remény”-ben köznaponként fél 8—fél 12-ig és 3—6-ig, Piac 85.

Hegyi Emánuel zongoraművész május hó 9-én hangversenyez a Zenedében. Jegyek a Méliuszban.

Közigazgatási bejárás. Az Alföldi Tégla és Cserépgyár r. t. által a Debrecen—Füzesabonyi vonalon a gyár telepére vezető iparvágány létesítése ügyében a közigazgatási bejárást május 7-én délután fél 4 órakor tartják meg a városháza tanácsstermében.

Árverés alá kerülő fűzes. Debrecen városnak Dorogma határában 20 boldnyi területű fűzes birtoka van, amelyet évről évre szokott a tanács bérbe adni. A birtokon nem terem más, csak fűzfa, amelyből — rendszerint dorogmai lakosok, — kosarakat, szekérszékákat és seprűket készítenek. A fűzes ez évben ismét bérbeadásra kerül; az árverést a városi tanács szombat, május 5-én délelőtt 9 órakor tartatja meg a városháza kistanácsstermében.

Liliomtipró! Lányok, ügyeljete magatokra.

Felakasztottak egy rablógyilkost a pécsi törvényszék udvarán. Hirt adott már annak idején a Hajdúföld Csontos Jenőnek s Nortauer és Volhammer nevű cinkosainak Pécsen elkövetett rablógyilkosságáról. Csontos cinkosaival 1920 szeptemberében meggyilkolta és kirabolta Szalainé, Mitichné és Stein Ella pécsi lakosokat. A pécsi királyi törvényszék Csontos Jenőt halálra ítélte. A Kormányzó a kegyelmi kérvényt visszautasította, így kedden reggel 7 órakor a pécsi törvényszék udvarán a halálos ítéletet végrehajtották.

Gyapju fonál, jumper selyem a legszebb színekben ismét érkeztek. Kész bluzok, jumperek raktáron. Szilágyi Lajos kézimunka és műhímző vállalata, Széchenyi u. 1.

A marhahus tájékoztató ára. Debrecen sz. kir. város árvizsgáló bizottsága a mézszáros szakosztály által bemutatott vásárlási jegyzék alapján 1923. május 3. től 9-ig a marhahus árát kgként 1350, a borjúhús árát 1300, a növendék marhahús árát 1000 koronában állapítja meg tájékoztatólag joghatályval. Leitner Bertalan Simonffy-utca 1. szám alatti mézszáros a marhahúst kilogrammonként 1600 koronáért árúsíthatja 1923. május 9. napjáig. Ez az árszabály minden üzletben feltűnő helyen kifüggesztendő.

Emelkedett a hatósági liszt ára. A hatósági liszt ára május 1-től kezdve a következő: A nullás 100, főz 148, a kenyér 78 korona lesz. A május 1-től esedékes lisztjegyeket már a megállapított drágább áron lehet csak beváltani.

Vidor Jenő temetése. Budapestről jelentik: Vidor Jenőt, az élete virágában elhunyt hírlapírót, a Magyar Távirati Iroda munkatársát szerdán délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-úti temetőben a római katolikus egyház szertartása szerint pályatársai és barátai nagy részvétele mellett. Az elhunyt hozzátartozóit, mélyen süjtött édes özvegy anyját, fiatal hitvesét és nővérét sokan keresték fel részvételükkel. A temetésen megjelent *Levél Kozma* Miklós miniszteri tanácsos vezetésével dr. Wünsch Frigyes igazgató és Zimmer Ferencz felelős szerkesztő élén a MTI egész igazgatósága, *Fabó* Henrik gyorsírói tanácsos, a nemzetgyűlési gyorsíróda főnöke. A halottas házban az Ujságíró Egyletnek nevében *Bónitz* Ferenc mondott megható bucsubeszédet. A sírnál *Levél Kozma* Miklós miniszteri tanácsos, az MTI vezetője tartott bucsuztatót.

Társadalmi és egyesületi élet. A Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztálya a kollégium dísztermében május 4-én, pénteken d. u. 6 órakor rendes, havi szakosztályi ülést tart. Előadást tart: dr. Varga Zsigmond egy. tanár „A kálvinizmus és a tudomány” címmel és Nagy István vt. lelkész „Legújabb szekták Debrecenben”.

A *MENSA academica* vezetősége nevében Csánki Benjámint alelnök köszönetet mond ez uton is dr. Láng Nándor professzor urnak a megboldogult felesége emlékezetére a szegény diákok kosztjának javítására küldött 25.000 korona adományáért.

A *Nyugosz elnöksége* felkéri ama tagokat, akik a tagsági jegyüket még át nem vették, hogy azokat a hó végéig átvenni sziveskedjenek, mivel a választmányi ülésen hozott határozat szerint különben kedvezményekben nem részesülhetnek. A *Nyugosz* hivatalos órái május 10-től hetenként kétszer és pedig: hétfőn és csütörtökön délután 4—5 óráig tartatnak meg, nem úgy mint addig minden nap.

A *debreceni nyomdászok* május 6-án, vasárnap a Munkás Otthon dísztermében kabaréval egybekötött táncmulatságot rendeznek a következő műsorral: Szavalat. Elmondja: *Holló* Ilona. A revolver. Páros jelenet. Előadják: *Győröy* Bözsike és *Rasovszky* Miklós. Férjhez menjek? Monológ. Elmondja *Pécsi* Etelka. A hamis pincér. Tánccs némajáték. Irta *Weisz* Miklós, zenéjét összeállította *Szolezky* Ede. Előadják: *Weisz* Herman és *Gróf* Miklós. Dalok. Éneklő *Nagy* Bözsike. Zsidó a bíró előtt. Előadják: *Dianiska* Ágoston és *Varga* Imre. Kuplék. Éneklő *Linkner* János. Szavalat. Elmondja *Trunkó* Barna. Ének duett. Éneklő *Nagy* Bözsike és *Simon* István. Tánccs. Lejti *Novák* Jucika. A csudás jerek. Előadják *Szentésy* Pál és *Szabó* Kálmán. Dalok. Éneklő *Simon* István. Fogadás. Monológ. Elmondja *Mártha* Zoltán. Nem jut az eszébe. Vigjáték 1 felvonásban. Irta *Hegedüs* Jenő. Szereplők: *Szabó* József, *Lada* Margitka, *Hegedüs* Ilonka, *Wagner* István, *Csire* László. Kezdeté délután 5 órakor. Előadás után este 8 órakor reggelig tartó táncmulatság.

Kockázatos árverés nélkül leggyorsabban eladja bármiféle ingóit a „Remény” bizományi üzlet, Piac 85. sz. Felvétel egész nap. Díjtalan kiállítás. Telefon 466.

Poklok világa pénteken az Apollóban.

NEM NEM SOHA és más **Kulcsár Imre és Fia** egyháztéri üzletében **a NAGYTEMPLONNÁL**

MŰVÉSZET

Petőfi-hangverseny. A Népszerű Főiskola szombat esti Petőfi hangversenyén Petőfi dalait értékes összeállításban a következő művészek fogják interpretálni: dr. Szilgyi Imre Magyar zenekarának kíséretével, Havass Gáborné, akit dr. Jóna Kálmán kísér zongorán és Bay Erzsike, aki egy Rubinstein-rapszódót játszik. A hangversenyt dr. Szilgyi Imre előadása vezeti be Petőfi megzenésített költszétéről. A hangverseny iránt, mely május 12-én, szombaton este fél 9 órakor kezdődik a zenében, méltán nagy az érdeklődés, mert ez a hangverseny az egész országban egyedülálló módon gyűjti csokorba a Petőfi által ihletett zeneköltők műveit. Jegyek elővételben kaphatók a Népszerű Főiskolai Tanfolyam pénztárána, kollégium I. e., jogkari dékáni hivatal. Kedvezményes jegyeket csak elővételben ad ki a pénztár és pedig 200 K és árban. A jegyek árai egyébként is mérsékeltek: ülőhely 400 korona, állóhely 50 korona.

Az Evangélikus Fillegregylet jótékony műkedvelő előadása a Csokonai-színházban 15-én este fél 8 órai kezdettel lesz Debrecen ur-i társadalmá legjobb műkedvelőinek közreműködésével. Színe kerül Herczeg Ferenc bájos vígjátéka, a „Gyurkovits leányok“, amelyet Kardoss Géza színgazgató, ezt megelőzőleg pedig a „Négy évszak“ tündérrege, amelyet a Fancsovits-nővérek tanítottak be. A próbák már serényen folynak s minden kilátás meg van reá, hogy az Evangélikus Fillegregyletnek Géressy nélnőknő és Havassné alelnőknő fáradságtalan agilitásával ismét egy feledhetetlen kedves estét sikerül a jótékony javára rendeznie. A részletes műsort a napokban teszik közzé. Jegy elővétel a nőegyleti tagoknál.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd—Vasárnapig: Cserebere.
Szombaton délután: Pillangó főhadnagy.
Vasárnap délután: Sárga cikló.

CSEREBERE

Maurice Yvain operettje. Bemutatta a Csokonai-színház 1923 május elsején.

A féktelenül pajzán optimista életkedv kedves műfját, az operettet a bécsi stílus elferdülése züllesztette le s ez okozta az európai énekes-színpad csödjét is; szellemtelen librettó és szellemtelen muzsika lettek urrá az operettszínpadon, amire csak néha jár vissza kísértetni az igazi operettlegő könnyed, mámorosan enyhe hangulata. A francia stílus újjáéledésétől várja mindenki a haladóklé műfaj meglevenedését és megtisztulását s ujjában történtek is szerencsés kísérletek erre a nagy tradíció szellemében.

A Csokonai-színházban kedden este bemutatott *Cserebere* is az, legalább is a muzsikájában. A forma tradíciós kedvességét színesen és frissen használja ki, arányai grációzusak, dallamai meleg üdőséggyel lüktetők. S van egy egyedülálló érdeme az újabb operettkorszakban,

ami a nagy tradíció föjlegzetessége és ereje volt: a fordulatosság.

A finom átmenetek, amikkel a lírától a szatíráig, az ellágyulásoktól a kicsattanó jókedvig könnyed iveléssel hajlik át a szakadékok felett: izzel, szellemmel vannak telítve, amint hogy a muzsika egész felépítése stílusos és ötletes.

Kár, hogy a librettó alapjaiban bolondosan eleven vonalait egész és félmerész erotikummal tüzdelték tele a librettisták, mert különben formás és bohózatyszerűen szökdélő; kár, hogy a túlzottan és kimélet nélkül kihagyott szatíra szétfeszít minden mérséklő korlátot, mert a librettó sok új ötletet és lehetőséget vet fel és kár, hogy a fordító a jassz-zsargonig is leszáll, mert dalszövegei elegánsak...

A Csokonai-színház előadásának ott volt meg a pergő tempója, szakadatlan és eleven gyorsasága, ahol muzsika hangzott fel, mert különben a kitűnő együttes ellenére sem mindenütt kapták meg a prózai részek a körforgás szédületének illuzióját. Egyébként sima, jól kialakult és és egyéneknél is reprezentáns az ensemble, aminek egészen különös, kedves ízt adtak a prózai színészek.

Halassy Mariska nagyvonalu, súlyos művészetét bravúrosan tudta áttenni a könnyed hangnembe; alakító biztonságával finom vigjátéki hangulatot teremtett maga körül, pompás beszédkészsége lendületet adott jeleneteinek és a neki teljesen szokatlanul produkciókat: a táncot és éneket is bájosan, finom kedvességgel illesztette bele alakításába. *Tímár Ila* játékkészsége mindinkább elmélyül, távlatot és ízt tud adni és rejtett dolgokat megéreztetni. Egyéni színekkal, öntudatosan volt raffináltan naiv, odaadón lágy és bájosan önérzetes; pompás szopránja tisztán, erővel teljesen csendült. *Halassy né* ellenállhatatlanul kedves groteszkuma egyszerű, finom eszközeivel is csatánosan hatásos.

Kardoss Géza figurája kitűnő karrikatura, jellegzetesen szélhámos és üditően humoros, kedves és közvetlen amellet, hogy egyedül bírja az együttesből a bohózat szédületes beszédtempóját, táncoskomikusokat megszégyenítő verével táncol és muzsikálisan énekel. *Unger szerető* méltóan fiatal, fesztelenül elegáns és élvezetesen biztos, hangja is melegen zeng, *Szigeti* csöndes, lírikus humora, előadókészsége és karakterizáló ereje stílusos. A három lány közül kettő: *Torma Gusztó* és *Földes Erzsike* kedvesen pergő nyelvűek. (bl)

Színházak és mozgószínházak közleményei
Egész kéten a bájos, csipkeszerű finomságu dallamokkal telített *Cserebere* mulatságos operett szerepel játékrénden.

Víg-színházban: *Reptülő banditák*. Rendkívül érdekes nagy kalandorregény mind két része egyszerre!

Pénteken az év egyik legnagyobb film-eseménye: *Az anya!* (Old Nest).

Uránia. Lilliomtipró erkölcsrajz reálisan feldolgozott remekmű az *Életből*: *Patty nécsabító*.

Holnap: *Démocirkusz*. Cirkuszattrakció. Jön! Fehér Galambfőlk fekete városban. *Ötönszáz Párisban*, francia Gaumont film ma utóljára az Apollóban.

Poklok világa a legnagyobb amerikai kalandor film I. és II. rész tizenkét felvonásban pénteken az Apollóban.

TESTEDZÉS

Pesti levél

Az MTK folytatja sorozatos vereségeit. Az UTE és FTC után vasárnap ismét súlyos vereséget szenvedett a bécsi Amateuretől. Ugy lát-szik, a kék-fehér színeket végleg elhagyta a szerencse. Vasárnapi játékok alapján legalább arra lehet következtetni, hogy a játékosok formája teljesen aláhanyatlott.

A nagy primadonnák egytől egyig kudarcot vallottak,

nem volt egyetlen egy egészséges mozdulatuk sem — Orthot kivéve. A „futbalkirály“ Schaffer bámulatba ejtette a budapesti közönséget. Ma van formája telőpontján. Valóságos zsonglőr. Először közepesatárt, majd középfedezetet és végül hátvédet játszott a legnagyobb sikerrel.

Az MTK hívek nem tudták neki elfelejteni, hogy volt egyesülete ellen nem lazdálta el a mérkőzést s a játék után hangosan tüntettek ellene. Lám, a szerencse forgandó! Januárban még kipirult arccal tapsoltak annak a gólkirálynak, aki gyönyörű góljaival az MTK-nak szerezte meg a győzelmet. *Schaffer esete a legjellegzetesebb álamatór játékos sors.* Ma itt, holnap amott, de mindig abban a csapatban, amelyik jobban kielégíti követeléseit.

A hazafélé tartó 20 ezer főnyi közönség természetesen a vasárnapi magyar-osztrák válogatott

csapat összeállításáról beszégetett. Az egyik rajongó felsóhajtott: Pozdorjává vernénk az osztrákokat, ha a csatársorunk közepében a Schaffer-Pataky-Orth belső trió állna.

A bajnokság felé törtető UTE ismét biztos győzelmet aratott a BTC fölött. Megerősödünk abban a véleményünkben, hogy az UTE t nem lehet elútni a bajnokságtól. Különösen Fogl II. remekelt. A BTC új erővel megtűzdelte csapata erősen tartotta magát. Középfedezete, az *ölestermelő fiatal Zsin egy éven belül a magyar válogatott csapatnak is gerincévé válik.* A Monorról átigazolt *Zilicy* is igen jó képességeket árul el. Ezek után reméljük, hogy a magyar labdarugás első bajnokcsapata a jövő évben nem fog a kiesés rémével küzdeni.

Az FTC és Törekvés végig izgalmas és nyílt harca volt a nap leg-szebb mérkőzése — az első féldőben. A második féldőben a bíró erélytelensége és kapkodása mármár botránnyá fajult, de az FTC józansága megmentette a helyzetet. Az FTC jövőre erősen beleszól a bajnokságba. Szelleme kitűnő, játékosai akarnak és tudnak is. A labdarugásban pedig ez a főkövetelmény. A második féldőben az FTC hátvédek nélkül játszott s így is jobb volt ellenfelénél.

A II. osztályu bajnokság sorsa is kezd kialakulni.

Az UTSE feltartózatlanul halad az I. osztály felé. Nyomában a BEAC, mely vasárnap egy pont előnyt szerzett a „33“ FC előtt. Különös véletlen: a MAFC kiesik az I. osztályból s helyét a másik főiskolás csapat foglalja el.

Atlétáink velencei szereplése igen váratlanul ért bennünket. A MASZ okulhat a kudarcon. Ilyen koratavasszal nem szoknak nemzetek-közötti kihívást elfogadni.

Vívósportunk világbíróinak legszebb bizonyítéka az olasz és hollandus vívók elhatározása, akik a saját költségükön jönnek el a bajnokságra. *Valóságos fiók-olympid lesz Budapestben.* Természetesen törhetetlenül bizunk vívóink művészetében.

W. H. G.

A DEAC—DVSC mérkőzés utó-játéka. Vasárnap folyt le a DEAC—DVSC döntő jellegű bajnoki mérkő-zése, amely a DEAC 1:0-as győ-zelmével végződött. A mérkőzés le-feljárásról egyik debreceni lapban tendenciózus, rosszakaratul valótlanságokat tartalmazó *rendőri rivolt* jelent meg. Ennek szerzője a DVSC egyik vezető tagja, a lemondott ügy-vezető alelnök, akinek pedig állasa-nál fogva sem lett volna szabad ilyesmire vállalkoznia. A cikk valótlanságait az illető lap lesz kényte-len helyreigazítani, míg a cikkírónak a DEAC futballszakosztálya fogja megadni a méltó választ. Minden-esetre jellemző, hogy egyes vezető emberek mennyire megfélekednek magukról. Egyébként a DVSC most egy szerfelett komikus lépésre ha-tározta el magát, feljelentést tett a kerület fegyelmi bizottságánál a DEAC egész első csapata ellen ál-lítólagos durva játéka miatt. A fel-jelentés általános derültséget kel-tett, mert nagyon is kilátszik a ló-láb. A feljelentés előzményeivel, ki-tervezőjének személyével s egyes rejtett mozgató erők viselt dolgaival még bővebben fog foglalkozni a *Hajdúföld*.

Trialmérkőzés. A csütörtök dél-után 4 órakor a Diószegi-uti pályán tartandó trialmérkőzésre a kerületi kapitány a következő játékosokat hívja meg: *DVSC*: Farkas, Szo-lárszky I., Szolárszky II., Vampotics, Horvát, Polanetzky I., Bertók; *DKASE*: Fried II., Sipos, Ökrös, Mertin, Mészáros, Herzog; *DMTK*: Glatz, Rothman, Martini, Werner, Drössler; *DTE*: Fejér, Fóris, Rott, Polyik, Kaiser. A játékosok ing ki-vételével teljes felszerelést vigyenek magukkal.

DEAC II.—DVSC II. szövetségi díj-mérkőzés lesz pénteken délután 4 órakor a Vasutas-pályán. A mérkő-zést 50 koronás tréningjeggyel le-het megtekinteni. Bíró *Szabó Kálmán*.

Debreceni gazdaságok sikeres sze-replése Magyaróvárott. A debreceni gazdasági akadémia kitűnő vívói résztvettek az Országos Főiskolai Sportszövetség vívóversenyén, ille-tőleg a gazdaságvívó bajnokságban, amelyeket vasárnap tartottak Ma-gyaróvárott. A gazdaság csapatbaj-nokságban a debreceniek csapata, *Kalmár János, Hárter András, Pika Zoltán, Hültinger András* második lett, míg az egyéni bajnokságban *Kalmár János* harmadik, *Hárter* ne-gyedik. A debreceni gazdaságok hat érmet hoztak haza. A versenyen részt vett s eredményesen szerepelt debreceni gazdaságokat meleg ün-neplésben részesítették a magyar-óváriak.

Mielőtt vásárolna nézze meg Piac 67.
a Hajdusági férfi és fiuruha áruház kirakatjait. Vármegyeház ka-pujával szemben

Erősödik a DEAC atlétagárdája.
Komja ny Pal. az eszaki nyugati ke-
rellet többszörös magasugró bajnoka
Debrecenben folytatja tanulmányait
Szekesvári TC-ből belépett a
DEAC-ba.

Vasárnapi mérkőzések. Vasárnap
rendkívül érdekes mérkőzések kerül-
nek előtérbe Debrecenben úgy
délután, mint délután. Délután fél 11
órákai kezdettel az Ütő téri pa-
lyán a bajnoki sorrendre rendkívül
fontos DVSC-DKASE mérkőzés ke-
rül előtérbe. Előzőleg a II. csa-
patok találkoznak. Délután a nagy-
erdei sporttelepen lesz kettős mér-
kőzés. A NYTVE a DEAC-al mér-
kőzik a bajnoki pontokért, míg utána
a DTE a fővárosi elsőosztály Va-
sással játszik kupamérkőzést.

KÖZGAZDASÁG

Az OKH negyedszázados jubileuma

Az Országos Központi Hitelész-
vetkezet fennállásának 25 éves jubi-
leuma alkalmából ma délután öt óra-
kor tartotta kongresszusát Pestvár-
megye székházának közgyűlési ter-
mében. A kongresszuson Bernát Ist-
ván, az OKH alelnöke elnökölt. A
vidéki szövetkezetektől érkezett kép-
viselők zsufolással megtöltötték a
termet és a kormány szintén kép-
viseltette magát.

Bernát István elnöki megnyitójá-
ban mély hatást kelte rajzolta meg
a szövetkezet 25 éves múltját és
kiemelkedőbb eseményeit. Beszéde
végén kegyelotes szavakkal emléke-
zett meg Károlyi Sándor grófról,
majd felolvasta a kongresszus hó-
doló táviratát a Kormányzóhoz.

Horánszky Dezső vezérigazgató
betejlesztette az 1922. évi üzleti
kezelésről és zárszámadásról szóló
jelentését, amely szerint az 1922-ik
évi zárszámadás **ötmillió hatvanezer
271-26 korona** tiszta nyereséget tün-
tet fel. Az elmúlt évre a részvé-
nyeseknek négy százalék osztalékot
fizetnek.

Horánszky Dezső ezután határo-
zati javaslatot terjesztett elő, amely-
ben kéri a kormánytól a mező-
gazdasági hitel kedvező megoldását.
A határozati javaslatot egyhangu
lelkességgel fogadták el. — Több
kisebb ügy letárgyalása után a
közgyűlés a Himnusz eléneklésével
véget ért.

**Kincstári házhazsonrészesedés be-
fizetése** május 1-től esedékes. A
házbirtokosok kötelesek a nyers bér-
összeg, illetve a saját maga és hozzá-
tartozói avagy alkalmazottai által
bérfizetés nélkül használt épület
házhazsonrészesedés fejében a városi
adópenztarba befizetni legkésőbb má-
jus hó 20-ig, továbbá augusztus és
november 15-ig. A benyújtandó bér-
fizetési jegyzék nyomtatványt a vá-
rosi adóhivatal irattárban (Kossuth-
utca 4. sz., földszint) lehet besze-
rezni. A késedelmes befizetés köteles
8% os késedelmi kamatot és azon-
felül minden késedelemes hónapra
az összegnek 1/12 részét bírság cí-
mén befizetni. Szabálytalanságok
50.000 K pénzbírsággal büntethetők,
míg az adócsalás esetében szigorubb
a büntetés.

A selyemgubó beváltási ára. A
földművelésügyi miniszterium, tekin-
tetül a buza árának emelkedésére,
a selyemgubók beváltási árát 80.000
koronáról 120.000 koronára emelte
fel mázsánként, kilogrammonként
1200 koronára. A gubó ára egyéb

drágaság és buza árának növekedé-
sével szintén emelkedik s június el-
sején emelik újból és állapítják meg
véglegesen. Aki rövid 4 hét alatt
nagyobb összeget, naponta legalább
is 3000-4000 koronát akar ke-
resni, még mindig jelentkezhetik
Homokkert, Bánffy-utca 16. szám
alatt, a Hungária malom mellett,
hol a pete már kikeltés alatt áll. A
helyő kiosztás május 10-12-ike
között lesz ugyanott. A kiosztást
hírlapilag közlik.

A TŐZSDE

Magyar korona: 10^{1/2}

Zürichi zárlat

Berlin 178, Hollandia 216^{1/2}, New-
york 553^{1/2}, London 2569^{1/2}, Páris 3737,
Milano 2713^{1/2}, Prága 1647^{1/2}, Budapest 10^{1/2},
Belgrád 575, Varsó 120, Bécs 77^{1/2}.

Devizaközp hiv. art.

Dollár 5205-355, francia frank 356-66,
svájci frank 945-975, cseh korona 155-
61, lei 26-28, dinár 54-56, márika 17^{1/2}-
19^{1/2}, osztr. korona 730-60.

Nemesfémek

1 koronás 490, 2 koronás 980, 5 koro-
nás 2300, forint 1200, 10 koronás arany
15 600, 20 koronás arany 27 000, ducat-
arany 14 600. Forgalom közepes, irányzat
tartott.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat gyen-
gült. Az árak a tegnapiak jóval alacson-
nyabbak.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki
26000-50, egyéb 26000-75, 78 kilós
tiszavidéki 26500-750, egyéb 26250-500,
rozsa 16250-50, árpa 15500-16000, zab
17000-500, tengeli 16250-507, korpá
8000-200.

Ferencvárosi sertésjelentés

Szabadvárosi maradvány 375, fehéjts
570, eladatott 44.

Árak: Zsírmentés, fiatal könnyű 1000-
220, nehéz 1420-80

Zártvárosi maradvány 8. Üzlet nem fej-
lődött ki.

REGÉNY

Tóth tizedes királysága

IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 46

— No, Farkó, gyi — biztatta San-
dor a lábait — szén egész iccaka
pihentél.

Aztán megindultak.

Nemsokára elérték az utnak azt a
részét, ahol tegnap letértek a fatelep
felé és nagy óvatosan haladtak most
már az erdei uton D-keletnek.

Az erdő még mindig tartott és
csak ebédidő táján kezdett ritkulni,
anélkül azonban, hogy a víz eltűnt
volna lábalk alól.

Lassanként bozótok és bokrok vál-
tottak fel az erdő fáit, melyek azon-
ban még mindig vízben állottak. —
Cergut és két embere sebesen, szinte
minden megállás nélkül haladt előre
az uton s valamivel alkonyat előtt
száraz talajra ért, ahol már a falá-
baikat is letelhették. Nagyon szelid
emelkedésű bozótos, cserjés terepre
értek, melyen most már csak óva-
atosan haladtak, minthogy ez a terü-
let nagyobb áttekintést engedett,
mint az erdő s félő volt, hogy valaki
észreveszi őket. Amint a nagyobb
fák alól kiértek, nyugat felől agyu-
szó ütötte meg a fülüket. Cergut
ugy vélte, hogy körülbelül 25-30
kilométernyire lehet tőlük az agyu-
zás, amely néha-néha megerősödött,
később azonban teljesen megszűnt.

— No, komám, hát ehho mit
szólsz? — kérdezte Vig Sándor az
Andrist.

— Hát csak azt komám, hogy
ölegem van. Mer' abból, hogy az
ágyuzás nyugatról hallatszik, most
már egészen bizonyos, hogy arra

van a front, amiből pedig az követ-
kezik, hogy miak a muszka-front
mögött esücsülünk erdő, meg a mo-
csár közepibe.

— Igasság. Most mutassa meg
aztán a tizedes ur, hogy legény a
talpán. Mer' ha innen kikerülünk
élve, hát akkor művészek vagyunk.

Cergut azonban mosolygott. Ugy
látszik a bizonytalanságnál jobban
szerette még azt a bizonyosságot is,
hogy az oroszok előrementek s ilyen-
formán ők a hátuk mögő kerültek.
A vizsgálatást abból mevitette, hogy
ágyuzót hallott, ami annak a jele
volt, hogy a mi csapataink is be-
főttek már az áttöréssel támadt
hézagot s kemény ellenállást fejte-
nek ki. Mert hiszen az ágyuzóból
nehéz tűzéréség működése is hallat-
szott, ami pedig azt bizonyította,
hogy a mieink már nincsenek visz-
szavonulóban, hanem talán megerő-
sített állásokban védkeznek, úgy
hogy az orosz kénytelen volt az al-
lások tönkretételére nehéz tűzérésé-
gét is igénybe venni.

Szótlauul és erősen figyelve lo-
pódzott előre a járőr, anélkül azon-
ban, hogy valamit láttak volna.

(Folyt. köv.)

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Ueszek vastag tőkörűveget,

KIRAKÁTÓVEGET

Sipkovits Bela

ülékgyártás

üvegcsiszolás

Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város Faármeg-
állapító bizottsága a m. kir. minisz-
teriumnak 8210-1922 M. E. sz.
rendeletéhez képest közhírré teszi,
hogy f. évi április hó 30-tól kezdő-
dőleg az import tűzifára vonatkozó-
lag a következő tájékoztató árakat
állapítja meg.

Külföldről behozott import hasán tűzifa ára:

- 10 000 kg kény vagonként ab-
vasui állomás 202 000 korona.
- 10 000 kg-ként ab fatelep va-
gonfélben és viszont eladóknak
212 000 korona.
- Mm-ként aprítatlan állapotban
ab fatelep 2 300 korona.
- Mm-ként ab fatelep aprított ál-
lapotban 2 350 korona.
- Kg kény aprított állapotban kis-
kereskedőnél 29 korona.

Debrecen, 1923. április 30.

Zöld s. k.

a faármegállapító bizottság elnöke.

A Magyar Távirati Iroda

uj távirat arfolyamjelentése
ugyszólván nélkülözhetet-
len minden magyar gazda
számára.

Az új arfolyam hírszolgálatnak az a rend-
kívüli jelentősége van, hogy az ország
gazdaközösége aránylag

rendkívül olcsó

előfizetési díj ellenében naponként meg-
bízható forrásból táviratban értesül a

magyar korona aznapi kü fő dí értékeléséről,
a devizaközpont hivatalos jelentéséről, a
terménytőzsde, hus-, sertés-, vágómarha-
ló- és takarmányvásár, valamint a hűve-
lyesek és vetőmagvak arfolyamairól;

tehát a gazdasági élet szempontjából fon-
tos összes piaci arakról. A M. T. I. 1923
május hó 1-től kezdődőleg indítja meg
távirat arfolyam szolgálatát. Ennek bir-
tokában a gazdatársadalom naponként a
kellő tájékozottsággal fog rendelkezni s
ez a körülmény teljesen kizárja azt, hogy
az előfizetők üzleteik lebonyolítása alkal-
mával bárki által félrevezetessenek!

Akik erre a szolgálatra előfizetni kívánnak, ezt akár
írásban, akár szóval bejelenthetik a Magyar Távirati
iroda debreceni fiókjánál (Kossuth-u. 53. szám a).
Ugyancsak ezen a helyen adnak készséggel minden felvilágosítást is.

Női és férfi kalapátalaki-
tások legszebben készülnek

Szél Gergely-nél

Placz-utca 63. Telefon 11-11.

Mérlegképes

ügyvezető könyvelőt keres a
Hajdudorogi Népta-
karékpénztár R. T.

Pályázati kérvények műhűdés és fizetési igények megjelölésével folyó
hó 20-ig adandók be. Az állás június 1-en betöltendő.

Hirdetmény

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.-nak Debrecenben 1923 április 29 én tartott rendes közgyűlése egyhangulag elhatározta eddigi 1.300.000 K alapítékjének 18000 db egyenként 100 korona névértékű ujonnan kibocsátandó részvény által 2.600.000 koronára való felemelését.

A kibocsátandó új részvényekre nézve a régi részvényeseket elővételi jog illeti meg olyképen, hogy minden egy db régi részvény után ugyancsak egy db új részvény vehető át. Ezen elővételi jog a régi részvényeseket a közgyűlési határozat értelmében csupán folyó évi május hó 14-én déli 12 óráig illeti meg, mely idő alatt a Társaság hivatalos helyiségében (Piac u. 59. sz.) a pénztárnál a régi részvény, vagy a kiadott ideiglenes részvény felmutatása mellett a jegyzendő új részvények névértéke teljes összegében egyszerre lefizetendő, miről a részvényesek egyelőre ideiglenes részvényt fognak kapni.

Ezen határidőn túl az elővételi jog nem gyakorolható. Az elővételi jog gyakorlása a régi részvényekre és a kibocsátott ideiglenes részvényekre rávezettetik.

Debrecen, 1923 április hó 30-án.

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. Igazgatósága.

10783—1923 II.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 64 számú tiszai átvágás balpartján levő 20 hold terület egy használati évre, vagyis 1924 február hó 28 napjáig terjedő időre a városháza kistenács termében folyó évi május hó 5-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen bérbé fog adni. Árverési feltételek a tanács gazdasági ügyosztályánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. E terület nagy részben füzesből áll.

Városi Tanács.

Meghívó.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

1923 május hó 11-én délután 4 órakor Debreczenben az intézet hivatalos helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényeseket ezennel meghívja.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése iránt.
2. Javaslata az alapszabályok megváltoztatása tárgyában.

Debreczen, 1923 május 1.

A Debreczeni Első Takarékpénztár Igazgatósága.

Figyelmeztetés. Közgyűlésen csak személyesen megjelenő részvényes gyakorolhat szavazati jogot, ki a közgyűlést megelőző év december 31 ik napjáig a részvénykönyvben nevére írt részvényt le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlés előtt legalább 3 nappal, tehát 1923 május 7-ig a hivatalos órák alatt Debreczenben: pénztárunknál, vagy a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Részvénytársaságnál, vagy Budapesten: a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületénél letette.

A részvényes írásbeli felhatalmazás által is képviselheti magát, de a meghatalmazónak szintén részvényesnek kell lennie. A kiskorúakat és gondnokokat a részvényes képviselőik, jogi személyeket igazolt meghatalmazottjuk képviselheti, habár a képviselő nem részvényes is.

PARFÜMÖK - PIPERE SZAPPANOK

Kölniszeszek, Arc- és késkrémek, Fogpaszták, Fogkefék, Kószerek stb. legolcsóbban beszerzették a

KORZÓ DROGUERIÁBAN Piac u. 42. ■■
Telefon 14—80 ■■

RÁBA szekérkerék vasalva

elpusztíthatatlan!

Álladó raktár **RIESZ HENRIK** kocsigyár **DEBRECEN**

VAS huzal, szeg | Bészler és Dávid

épületvasalás | vaskereskedésben a Kossuth szobor mellett Talajdonos: DÁVID JAKAB.

Magyar-Olasz Bank RT.

elfogad kamatozásra
pénztárjegy ellenében legalább
6 hónapra kötött

betéteket buzaértékben

és

mezőgazdasági
célokra

ugyancsak buzaértékben nyújt

HITELEKET.

Részletes felvilágosítások nyerhetők a bank székházában, (Budapest, V. Nádor-utca 16.)

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Váll. R. T.

irodai teendőkben
jártas kisasszonyt

keres f. évi május 15-i belépésre

Ajánlatok Piac u. 59. sz. a. adandók be d. e. 8 12 ig és d. u. 2-6 ig.

Poloskairtást

vállal felelősség mellett a m. kir. szabadalmi hiv. által kipróbált és a szabadalmi bíróság által jóváhagyott törv. védett gázfejlesztő gyertyával

Ráthonyi Gábor szabadalm. féregirtó
Debrecen, Széchenyi-utca 40.

Vidéki levelekre azonnal válaszol vagy kiutazik. Szabadalm. poloskairtószert kapható

Arató hirdetések

Különbejárati
szobát keres város központjában a „Hajdúföld” főszerkesztője. Szíves ajánlatokat a lap kiadóhivatalába ker (Piac-u. 59.)

Két íróasztal (használt vagy új) és hozzávaló szék megvételre kerestetik. Cím a kiadóban.

Bejáró takarítónőt esetleg mindent keresek. Cím: Ferenczy Károly Kossuth-u. 58.

Postterrier 5 hónapos, tiszta faj eladó Zöldfa-u. 5. sz. alatt

4 szekér széna eladó. Vigkedvü Mihály-utca 45. szám.

Lakást keresek, egy szoba, konyhából állót azonnalra közvetítő díjazok. Cím a kiadóban.

Jókarban levő 2 db kamolya egy. 1 ruhaszekrény, 1 asztal jutányos áron eladó. Kálai, Bocskai tér 5

Tíz hektó kitűnő bomoki bor olesó áron eladó. Erikozsheti Barcondia-utca 5. sz. a. d. u. 2—4 óra között

Veszek használt jókarban levő könyv-állványt (etager). Cím a kiadóban.

Fix fizetésű egyének figyelmébe

Fehérméző város 1 db házas ágynemű 1500 Angol zepír sima 300 Jé kart. a 1400 Divat oval 1200

Fenti árak e hó 7-éig maradnak érvényben!

Béke áruház Szt. Anna-u. 5.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHÉZ** olcsón beszerezni tessék, hol kevésbé használt úri ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca Z. sz.** (Zenedével szemben)

Új cipő műhely!

Varga-utca 11.

hol a legkényesebb izléseket kielégítő dolgozom. Kérem a rendelő közönség szíves pártfogását.

SZIREK FERENCZ úri és női cipész.

Elsőrangú

Téglagyártmányok

Debreceni Gőztéglagyár

iparvágányán vagonba rakva. Iroda: Kossuth-u. 34.

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket a legmagasabb napi áron beváltok

KRAMER, Simonffy 17.

Szirek András

úri és egyenruha szabó
Dívtos angol szövetek raktára
Szent Anna-utca 1. Telefon 509.

Bécsi női kalapudvaroságok

megérkeztek. — Átalakítások formálások és festések modellek után rövid idő alatt készülnek

Kohn Helén kalap-szalonzó Piac-utca 73. sz.